

B.Com 3rd
(2024)

Total number of printed pages-7

4 (Sem - 3/CBCS) MPA

2024

COMMERCE

(Honours Core)

Paper : COM-HC-3036

(Management Principles and Applications)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answers to the following questions : 1×5=5

(i) Management by Objectives (MBO) was introduced by

- A. Rensis Likert
- B. Peter F. Drucker
- C. Elton Mayo
- D. Henry Fayol

Contd.

(ii) Pre-determined targets against which actual performance can be measured are called

- A. Policies
- B. Rules
- C. Standards
- D. Programmes

(iii) Exit Interview is conducted when the employee -

- A. Leaves the organisation
- B. Joins the organisation
- C. He is due for promotion
- D. None of the above

(iv) Expectancy theory of Motivation was formulated by

- A. B.F. Skinner
- B. Douglas McGregor
- C. Victor Vroom
- D. William Ouchi

(v) PERT stands for

- A. Programme Evaluation and Review Technique
- B. Plan Evaluation and Review Technique
- C. Policy Evaluation and Review Technique
- D. None of the above

2. State whether the following statements are True **or** False : 1×5=5

- (i) Grapevine communication is a form of formal communication channel.
- (ii) Modern management theories view organisations as closed systems.
- (iii) Accountability cannot be delegated.
- (iv) Leaders who create a shared vision with their followers are transactional leaders.
- (v) Feedback control is also known as post-action control.

3. Answer the following questions in brief :

2×5=10

- (i) What do you mean by bounded rationality?
- (ii) The production manager asked the foreman to achieve a target production of 200 units per day. But he does not give him the authority to requisition tools and materials from the store department. Can the production manager blame the foreman if he is not able to achieve the desired target? Explain briefly the principle relating to the situation.
- (iii) Write a brief note on 'Management by Exception'.
- (iv) State the different elements of Directing.
- (v) Define the term 'Planning Premises'.

4. Write short answers to the questions given below : **(any four)** 5×4=20

- (i) Explain the features of an ideal bureaucratic organisation.
- (ii) Describe the benefits of Training to an organisation.
- (iii) How is coordination different from cooperation?
- (iv) Write a short note on 'SWOT Analysis'.
- (v) Discuss briefly the various modern techniques of control.
- (vi) Distinguish between formal and informal organisation.

5. Discuss the contributions of Michael Porter to the management thought. 10

OR

What is strategic planning? Explain the steps involved in the process of strategic planning. 2+8=10

6. What is a matrix organisation? Examine its merits and limitations. 2+8=10

OR

Critically analyse the various internal and external sources of recruitment. 10

7. "No one leadership style is the best." Do you agree? Comment and explain. 10

OR

What do you mean by a learning organisation? Explain its features. 3+7=10

8. Give a comparative study of Herzberg's and Maslow's Theories of Motivation. Also show the relationship between these two theories. 7+3=10

OR

Explain the different barriers to effective communication in management. Suggest measures towards overcoming these barriers. 5+5=10

Total number of printed pages-8

1 (Sem-3) BCM 08

2024

COMMERCE

Paper : BCM0300804

(Human Resource Management)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following by choosing the correct option : 1×8=8

শুদ্ধ বিকল্প বাছি উলিয়াই নিম্নোক্তবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Human Resource Management emphasises

মানব সম্পদ পৰিচালনাই বলৱৎ কৰে

- (i) Development of people

মানুহৰ উন্নতি সাধন

- (ii) Punishment of people

মানুহক শাস্তি দিয়া

Contd.

(iii) Adoption of people

মানুহক পালন কৰা

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(b) Basic managerial functions of Human Resource Management are

মানব সম্পদৰ পৰিচালনাৰ প্ৰাথমিক পৰিচালনাৰ কাৰ্যসমূহ হ'ল

(i) Planning, organising, staffing

পৰিকল্পনা, সংগঠন, স্থায়ী কৰ্মচাৰী নিযুক্তকৰণ

(ii) Planning, organising and co-ordinating

পৰিকল্পনা, সংগঠন আৰু সমন্বিতকৰণ

(iii) Planning, organising, directing and controlling

পৰিকল্পনা, সংগঠন, নিৰ্দেশনা আৰু নিয়ন্ত্ৰণ

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(c) Training process is

প্ৰশিক্ষণ পদ্ধতি হৈছে

(i) Short Term

হ্রস্ব ম্যাদী

(ii) Medium Term

মধ্যম ম্যাদী

(iii) Long Term

দীৰ্ঘ ম্যাদী

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(d) Traditional method of performance appraisal includes

পৌৰাণিক পদ্ধতি অনুসৰি কাৰ্যকৰণ মূল্যনিকপণে সামৰি লয়

(i) Confidential report

গোপনীয় প্ৰতিবেদন

(ii) Paired comparison method

যোৰপতা তুলনামূলক পদ্ধতি

(iii) Free form or easy method

ফ্ৰি ফৰ্ম বা ইজী পদ্ধতি

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(e) _____ is considered as a strategic activity.

_____ ক কৌশলগত কাৰ্য বুলি বিবেচনা কৰা হয়।

(i) Recruitment

মকৰল

(ii) Planning

পৰিকল্পনা

(iii) Productivity

উৎপাদনশীলতা

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(f) Placement occurs after—

তলত উল্লেখিত কোনটোৰ পিছত নিযুক্তি হয় ?

(i) Recruitment

মকৰল

(ii) Selection

বাছনি

(iii) Orientation

অভিমুখীকৰণ

(iv) Wage determination

মজুৰি নিৰ্ধাৰণ

(g) Basis of job evaluation is :

Job evaluation ৰ ভিত্তি হৈছে :

(i) Job design (জব ডিজাইন)

(ii) Job analysis (জব এনালাইচিচ)

(iii) Job ranking (জব ৰেংকিং)

(iv) All of the above (ওপৰৰ আটাইকেইটা)

(h) 'The Factories Act' was brought into effect in the year :

'কাৰখানা আইন' কাৰ্যকৰী হোৱা বছৰটো হৈছে :

(i) 1947 (১৯৪৭)

(ii) 1948 (১৯৪৮)

(iii) 1950 (১৯৫০)

(iv) 1954 (১৯৫৪)

2. Answer the following questions very briefly :
(any six) 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(i) Give the concept of Human Resource Management.

মানৱ সম্পদ পৰিচালনাৰ ধাৰণাটো দিয়া।

(ii) What is Downsizing?

ডাউনচাইজিং মানে কি?

(iii) Define placement.

প্লেচমেন্টৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(iv) What is Halo Effect?

হেল' ইফেক্ট মানে কি?

(v) What is Training?

প্ৰশিক্ষণ মানে কি?

(vi) Write *two* importance of work-life balance.

Work-life balance-ৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(vii) What do you mean by transfer?

বদলিকৰণ মানে কি বুজা?

(viii) What is employee layoffs?

কৰ্মচাৰী layoffs মানে কি?

(ix) What is industrial peace?

উদ্যোগিক শান্তি মানে কি?

(x) What is mental health?

মানসিক স্বাস্থ্য মানে কি?

3. Write short answers to the following questions : **(any four)** 5×4=20

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(i) What are the essentials of a good selection policy?

উত্তম বাছনি প্ৰক্ৰিয়াৰ আৱশ্যকতাসমূহ কি কি?

(ii) Describe the various types of fringe benefits.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ফ্ৰিঞ্জ বেনিফিটসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(iii) Write the concept of Human Capital.

মানৱ মূলধনৰ ধাৰণাটো লিখা।

(iv) Explain the concept of redeployment.

পুনৰ নিয়োগৰ ধাৰণাটো বহলাই লিখা।

(v) State the processes of outsourcing.

Outsourcing ৰ পদ্ধতিসমূহ লিখা।

(vi) Describe briefly the different external sources of recruitment.

মকৰলৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বহিঃউৎসৰ বিষয়ে লিখা।

(vii) What is social security? Explain.

সামাজিক সুৰক্ষা মানে কি? বহলাই লিখা।

(viii) Describe the importance of training in an organisation.

এটা সংগঠনত প্ৰশিক্ষণৰ গুৰুত্ব বহলাই লিখা।

4. Answer the following questions : **(any two)**
10×2=20

নিম্নোক্ত প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো দুটা)

- (i) State the role of Human Resource Manager. Explain the various emerging challenges of Human Resource Management.

মানৱ সম্পদ পৰিচালকৰ ভূমিকা লিখা। মানৱ সম্পদ পৰিচালনাই সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন প্ৰত্যাহ্বানসমূহ লিখা।

- (ii) What do you understand by induction? State the various objectives of induction.

Induction মানে কি বুজা? Induction-ৰ বিভিন্ন উদ্দেশ্যসমূহ লিখা।

- (iii) Discuss the different off-the-job training methods of training.

কৰ্মস্থলীৰ বাহিৰত প্ৰদান কৰা প্ৰশিক্ষণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা।

- (iv) What is employee counselling? What are the modern methods of performance appraisal? Explain.

কৰ্মচাৰীৰ দিহা-পৰামৰ্শ মানে কি? কাৰ্যকৰণ মূল্যায়নৰ আধুনিক পদ্ধতিসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

- (v) Discuss the Employees' safety provisions under 'The Factories Act, 1948'.

'কাৰখানা আইন ১৯৪৮'-ৰ অধীনত কৰ্মচাৰীৰ সুৰক্ষাৰ বিভিন্ন বিধানসমূহ আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-8

1 (Sem-3) BCM (FIN) 07

2024

COMMERCE

(Finance)

Paper : BCM0300704

(Banking)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Choose the correct answers of the following :
1×8=8

নিম্নোক্ত বিকল্পসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) In which year the Reserve Bank of India was nationalised ?

কোন চনত ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক জাতীয়কৰণ কৰা হৈছিল ?

(i) 1st April, 1936/১ এপ্রিল, ১৯৩৬

(ii) 1st January, 1948/১ জানুয়াৰী, ১৯৪৮

Contd.

- (iii) 1st January, 1949/১ জানুয়ারী, ১৯৪৯
- (iv) 1st July, 1955/১ জুলাই, ১৯৫৫
- (b) Who issues the Garnishee Order ?
গারনিছি আদেশ কোনে জাৰি কৰে?
- (i) Court
আদালতে
- (ii) RBI
ৰিজার্ভ বেংকে
- (iii) The Central Government
কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে
- (iv) Concerned State Government
সংশ্লিষ্ট ৰাজ্য চৰকাৰে
- (c) The first Indian Commercial Bank to undertake merchant banking services in India is
ভাৰতত সদাগৰী বেংকিং সেৱা আগবঢ়োৱা প্ৰথমটো
ভাৰতীয় বাণিজ্যিক বেংক হ'ল
- (i) State Bank of India
ভাৰতীয় ষ্টেট বেংক
- (ii) Bank of Baroda
বেংক অফ বৰোদা
- (iii) Canara Bank
কানাড়া বেংক

- (iv) UCO Bank
ইউকো বেংক
- (d) Which of the following is not a negotiable instrument of statute ?
নিম্নোক্ত কোনখন দলীল আইনমতে হস্তান্তৰযোগ্য দলীল
নহয়?
- (i) Promissory Note (প্ৰতিশ্ৰুতি পত্ৰ)
- (ii) Bill of Exchange (বিনিময় বিল)
- (iii) Cheque (খনাদেশ)
- (iv) Share Warrant (অংশ অধিপত্ৰ)
- (e) Cash reserve maintained by a bank is called the first line of defence.
বেংকৰ দ্বাৰা সংৰক্ষণ কৰা নগদ পুঁজিক প্ৰথম শাৰীৰ
প্ৰতিৰক্ষা বুলি কোৱা হয়।
- (i) Correct (শুদ্ধ)
- (ii) Incorrect (অশুদ্ধ)
- (f) ICICI Bank is the first Universal Bank in India.
ভাৰতৰ প্ৰথমটো বিশ্বজনীন বেংক হ'ল আই চি আই চি
আই বেংক।
- (i) Correct (শুদ্ধ)
- (ii) Incorrect (অশুদ্ধ)

(g) A promissory note can be crossed.

প্রতিশ্রুতি পত্র এখন বেখাংকন কৰিব পাৰি।

(i) Correct (শুদ্ধ)

(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)

(h) A married woman is considered as a special type of bank customer.

এগৰাকী বিবাহিত মহিলাক বিশেষ শ্ৰেণীৰ বেংক গ্ৰাহক হিচাপে বিবেচনা কৰা হয়।

(i) Correct (শুদ্ধ)

(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)

2. Answer **any six** of the following questions :

$2 \times 6 = 12$

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is scheduled bank ?

অনুসূচীভুক্ত বেংক কাক বোলে?

(b) What is pledge ?

জামিন কাক বোলে?

(c) What is hypothecation ?

দায়বদ্ধক কাক বোলে?

(d) What is negotiable instrument ?

হস্তান্তৰযোগ্য দলীল কাক বোলে?

(e) Write the meaning of the term 'Bank Customer'.

'বেংকৰ গ্ৰাহক'ৰ অৰ্থ লিখা।

(f) What is meant by the term 'Liquidity of Assets' ?

'সম্পদৰ তাৰল্যতা' বুলিলে কি বুজা?

(g) What is non-performing asset ?

অ-ফলদায়ক সম্পত্তি কাক বোলে?

(h) What is recurring deposit account ?

পৌনঃপৌনিক জমা হিচাপ কি?

(i) What is crossing of a cheque ?

চেংকৰ বেখাংকন কাক বোলে?

(j) What is overdraft ?

অধিবিকৰ্ষ কি?

3. Answer **any four** questions of the following in about **200** words each : $5 \times 4 = 20$

প্রতিটো প্ৰায় ২০০টা শব্দৰ ভিতৰত নিম্নোক্ত যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Differentiate between public sector banks and private sector banks.

ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংক আৰু ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বেংকৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(b) Briefly state the principles of sound lending.

সুস্থ ঋণদান নীতিসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Distinguish between promissory note and cheque.

প্ৰতিশ্ৰুতি পত্ৰ আৰু ধনদেশৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(d) Write a brief note on banking sector reforms in India.

ভাৰতবৰ্ষত বেংকিং খণ্ডৰ সংস্কাৰ সম্পৰ্কত এটা চমু টোকা লিখা।

(e) Write a short note on the powers of RBI under the Banking Regulation Act, 1949.

১৯৪৯ চনৰ বেংকিং নিয়ন্ত্ৰণ আইনৰ অধীনত ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকক প্ৰদান কৰা ক্ষমতাবোৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(f) Explain briefly about the different types of credit facilities provided by a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ঋণৰ সুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What are the different methods available for fund transfer under E-Banking system? Explain.

E-Banking ব্যৱস্থাৰ অধীনত ধন প্ৰেৰণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিবোৰ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Explain the structure of commercial banks in India.

ভাৰতবৰ্ষত বাণিজ্যিক বেংকৰ গাঁঠনি ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any two** of the following questions :
10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Describe the functions of a bank.
বেংকৰ কাৰ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Discuss the general relationships between banker and customer.

বেংক আৰু গ্ৰাহকৰ মাজৰ সাধাৰণ সম্পৰ্কসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Differentiate between 'Holder' and 'Holder in Due Course'. Also explain the privileges enjoyed by the Holder in Due Course.

'ধাৰক' আৰু 'যথাবিহিত ধাৰক'ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ লিখা। যথাবিহিত ধাৰকৰ বিশেষ সুবিধাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the provisions of the Banking Regulation Act, 1949 in regard to

(i) Licensing of banks

(ii) Constitutions of the Board of Directors

বেংকিং নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৪৯ ত সন্নিবিষ্ট বিধিসমূহ আলোচনা কৰা

(i) বেংকৰ অনুজ্ঞাপত্ৰ প্ৰদান

(ii) সঞ্চালক মণ্ডলীৰ গঠন সম্পৰ্কত

(e) What is mortgage ? State the various types of mortgage.

বন্ধক কাক বোলে? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বন্ধকসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

Total number of printed pages-7

1 (Sem-3) BCM 09

2024

COMMERCE

(Marketing Management)

Paper : BCM0300904

(Advertising)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following questions as directed :
1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (i) The term 'communication' is derived from the Latin word_____.

(Fill in the blank)

‘কমিউনিকেশ্যন’ শব্দটো লেটিন শব্দ _____ পৰা উদ্ভৱ হৈছে।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (ii) The concept of audience analysis includes the research of language within a group. (State True **or** False)

Contd.

দৰ্শক বিশ্লেষণৰ ধাৰণাটোত ব্যক্তিৰ এটা গোটৰ ভিতৰত
ভাষাৰ গৱেষণা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (iii) Media scheduling does not focus on the timing of the advertising message.
(State True or False)

মিডিয়া তালিকাভুক্তকৰণে বিজ্ঞাপন বাৰ্তাৰ সময়ৰ ওপৰত
গুৰুত্ব নিদিয়। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (iv) The written content of the advertisement is known as advertising _____.
(Fill in the blank)

বিজ্ঞাপনৰ লিখিত বিষয়বস্তুক বিজ্ঞাপনৰ _____ বুলি
জনা যায়। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (v) Which of the following is not included in an advertising agency?

তলৰ কোনটো বিজ্ঞাপন এজেন্সীত অন্তৰ্ভুক্ত নহয় ?

(a) Art director

কলা নিৰ্দেশক

(b) Copywriter

কপিৰাইটাৰ

(c) Artists

শিল্পী

(d) Plumbers

প্লাম্বাৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (vi) _____ is a voluntary organisation that regulates advertising in India.

(Fill in the blank)

_____ হৈছে ভাৰতৰ বিজ্ঞাপন নিয়ন্ত্ৰণ কৰা
স্বেচ্ছাসেৱী সংস্থা। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (vii) Define advertising appeal.

বিজ্ঞাপনৰ আবেদনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (viii) State the meaning of advertising budget.

বিজ্ঞাপনৰ বাজেটৰ অৰ্থ উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following in brief: $2 \times 6 = 12$

তলত দিয়াবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) State two characteristics of advertising.

বিজ্ঞাপনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Mention two disadvantages of advertising through newspaper media.

বাতৰি কাকতৰ মাধ্যমৰ জৰিয়তে কৰা বিজ্ঞাপনৰ দুটা
অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

(c) State *two* important roles of an advertising agency.

বিজ্ঞাপন এজেন্সীৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

(d) Mention *two* features of an effective advertising appeal.

এটা ফলপ্ৰসূ বিজ্ঞাপন আবেদনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) What are affiliate ads ?

এফিলিয়েট এড কি ?

(f) State *two* arguments given by economists against advertising.

বিজ্ঞাপনৰ বিৰুদ্ধে অৰ্থনীতিবিদসকলে দিয়া দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা।

(g) Why is it essential to measure the effectiveness of advertisements ?

বিজ্ঞাপনৰ ফলপ্ৰসূতাৰ জোখ লোৱাটো কিয় আৱশ্যকীয় ?

(h) Mention *two* factors affecting audience analysis.

দৰ্শক বিশ্লেষণক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা কাৰকৰ কথা উল্লেখ কৰা।

(i) State *two* examples of outdoor advertising.

বহিঃবিজ্ঞাপনৰ দুটা উদাহৰণ উল্লেখ কৰা।

(j) Write about *two* types of advertising agencies offering specialised services.

বিশেষ সেৱা আগবঢ়োৱা দুবিধ বিজ্ঞাপন সংস্থাৰ বিষয়ে লিখা।

3. Answer **any four** of the following questions :
5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain some of the commonly used direct advertising media in India.

ভাৰতত সাধাৰণতে ব্যৱহৃত কিছুমান প্ৰত্যক্ষ বিজ্ঞাপন মাধ্যমৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss some of the important determinants of advertising budget.

বিজ্ঞাপনৰ বাজেটৰ কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ নিৰ্ণায়কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Explain the various methods of testing communication and sales effect of advertising.

বিজ্ঞাপনৰ যোগাযোগ আৰু বিক্ৰীৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰাৰ বিভিন্ন পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Discuss briefly the problems of internet advertising.

ইন্টাৰনেট বিজ্ঞাপনৰ সমস্যাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the advantages of in-house ad agencies.

ইন-হাউছ এড এজেন্সীৰ সুবিধাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (f) Explain briefly the communication process in advertising.

বিজ্ঞাপনত যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (g) Explain the elements of an effective advertisement copy.

এটা ফলপ্ৰসূ বিজ্ঞাপন কপিৰ উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Write a brief note on ethical aspects of advertising in India.

ভাৰতত বিজ্ঞাপনৰ নৈতিক দিশৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer **any two** of the following questions :
10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Describe the various methods of setting an advertising budget.

বিজ্ঞাপন বাজেট নিৰ্ধাৰণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Explain the diverse testing techniques used in evaluating advertising effectiveness.

বিজ্ঞাপনৰ ফলপ্ৰসূতা মূল্যায়নত ব্যৱহৃত বিভিন্ন পৰীক্ষণ কৌশলসমূহৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Critically assess the significant aspects of advertising in the context of society.

সমাজৰ প্ৰেক্ষাপটত বিজ্ঞাপনৰ উল্লেখযোগ্য দিশসমূহৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

- (d) Describe the factors to be considered while selecting a suitable advertising media.

এটা উপযুক্ত বিজ্ঞাপনৰ মাধ্যম নিৰ্বাচন কৰাৰ সময়ত বিবেচনা কৰিবলগীয়া কাৰকসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (e) Discuss the different types of advertising appeals adopted by professional marketers.

পেছাদাৰী বজাৰকৰ্তাসকলে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ বিজ্ঞাপনৰ আবেদনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-23

4 (Sem-3/CBCS) COM SE 1/2/3

2024

COMMERCE

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : COM-SEC-3014

(Entrepreneurship)

OPTION-B

Paper : COM-SEC-3024

(New Venture Planning)

OPTION-C

Paper : COM-SEC-3034

(Computer Application in Business)

Full Marks : 50

Time : Two hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer **either** in English **or** in Assamese.

Contd.

OPTION-A

Paper : COM-SEC-3014

(Entrepreneurship)

1. Answer as directed :

1×4=4

নির্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) The investment limit of Microenterprise is _____.

অতি ক্ষুদ্র প্রতিষ্ঠানৰ বিনিয়োগৰ সীমা হৈছে _____।

(b) The entrepreneurs doing online business are called _____.

যিবিলাক উদ্যমীয়ে অনলাইন ব্যৱসায় কৰে তেওঁলোকক _____ বুলি কোৱা হয়।

(c) Write True or False :

Business plan is a tool of control.

শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

ব্যৱসায়িক আঁচনি হৈছে নিয়ন্ত্ৰণৰ এপাত অস্ত্ৰ।

(d) _____ is an important characteristic of Entrepreneurship.

_____ হ'ল উদ্যমিতাৰ এটা বৈশিষ্ট্য।

2. Answer the following :

2×3=6

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write *two* characteristics of an entrepreneur.

উদ্যমীৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Name *two* top business houses in India.

ভাৰতৰ শীৰ্ষ দুটা ব্যৱসায়িক গোষ্ঠীৰ নাম লিখা।

(c) Write *two* functions of angel investors.

দেৱদূত বিনিয়োগকাৰীৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

3. Write short notes on : (*any two*) 5×2=10

চমু টোকা লিখা : (*যিকোনো দুটা*)

(a) Venture Capital

বিপদসংকুল মূলধন

(b) Significance of project plan

ব্যৱসায়িক প্ৰকল্প আঁচনিৰ তাৎপৰ্য

(c) Write five contents of a Business Plan.

প্রকল্প আঁচনি এখনৰ পাঁচটা বিষয়বস্তু লিখা।

(d) Write five problems of small and medium industries in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ ক্ষুদ্র আৰু মজলীয়া উদ্যোগৰ পাঁচটা সমস্যা লিখা।

4. Write answer to the following : (any three)

$10 \times 3 = 30$

তলৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the role of self-help group in developing entrepreneurship.

উদ্যমিতাৰ উন্নয়নত আত্মসহায়ক গোটৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(b) What is a team? Describe in detail its features and importance.

দল মানে কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু গুৰুত্বসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Discuss the sources of capital for MSME.

এমএছএমইৰ মূলধনৰ উৎসসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the problems of Startups and its solutions.

বুনিয়াদী প্রতিষ্ঠানৰ সমস্যা আৰু ইয়াৰ সমাধানসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) What is Intrapreneurship? Discuss the difference between Entrepreneur and Intrapreneur.

আভ্যন্তরীণ উদ্যোগশীলতা মানে কি? উদ্যমী আৰু আভ্যন্তরীণ উদ্যমীৰ পার্থক্য বৰ্ণনা কৰা।

(f) What is Entrepreneurship? Discuss the elements of entrepreneurship.

উদ্যমিতা মানে কি? ইয়াৰ উপাদানসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

OPTION-B

Paper : COM-SEC-3024

(New Venture Planning)

Choose the correct options : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(i) Which one of the following does give suggestions for new product and also help the market for new products ?

নতুন দ্ৰব্য আৰু তাৰ বিপণনত নিম্নোক্ত কোনটোৱে পৰামৰ্শ দিয়ে ?

(a) Existing products and services

প্ৰচলিত পণ্য আৰু সেৱা

(b) Government

চৰকাৰ

(c) Distribution channels

বিতৰণ প্ৰণালী

(d) Consumers

গ্ৰাহক

(ii) In _____, the entrepreneur has the right to sell any assets.

_____ ক্ষেত্ৰত উদ্যমীৰ যিকোনো সম্পত্তিৰ বিক্ৰীৰ অধিকাৰ থাকে।

(a) Sole Proprietorship

একক মালিকানাধীন ব্যৱসায়

(b) Partnership

অংশীদাৰিত্ব

(c) Limited Liability Company

সীমিত দায় কোম্পানী

(d) None of the given options

উল্লেখ্য এটাও নহয়

(iii) The _____ plan shows whether the business is economically feasible or not.

_____ পৰিকল্পনাৰই ব্যৱসায়ৰ আৰ্থিক সম্ভাৱ্যতা আৰু অসম্ভাৱ্যতা দেখুৱাই।

(a) Financial

বিত্তীয়

(b) Business

ব্যৱসায়

(c) Economic

অৰ্থনীতি

(d) Marketing

বিপণন

(iv) The period of business when an entrepreneur must position the venture in a market and make necessary adjustments to assure survival is called the :

ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠানটো বজাৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰা আৰু ইয়াৰ অস্তিত্বক নিশ্চিত কৰাৰ বাবে কৰিবলগীয়া প্ৰয়োজনীয় অভিযোজনৰ সময়খিনিক বোলা হয় :

(a) pre-startup stage

প্ৰাক্ উদ্ভূত পৰ্য্যায়

(b) startup stage

উদ্ভূত পৰ্য্যায়

(c) early growth stage

পূৰ্ব উন্নয়ন পৰ্য্যায়

(d) later growth stage

উন্নয়ন পশ্চাৎ পৰ্য্যায়

(v) MSMED stands for _____.

MSMED মানে _____

(a) Micro, Small and Medium Enterprises

মাইক্ৰ', ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া উদ্যোগসমূহ

(b) Mini, Small and Medium Enterprises Development

মিনি, ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া উদ্যোগসমূহৰ উন্নয়ন

(c) Micro, Small and Medium Entrepreneurship Development

মাইক্ৰ', ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া শিল্পউদ্যমিতাৰ উন্নয়ন

(d) Micro, Small and Medium Enterprises Department

মাইক্ৰ', ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া উদ্যোগসমূহৰ বিভাগ

(vi) Which of the following enterprises was founded by Akio Morita ?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো উদ্যোগ আকিঅ' ম'ৰিতা প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল ?

(a) Samsung

ছেমছাং

(b) Apple

এপল

(c) Panasonic

পানাছনিক

(d) Sony

ছেনী

(vii) To the _____, physical location does not matter because the Internet allows any one to link to any Website no matter where in the world that site might be.

বিশ্বৰ যিকোনো ঠাইৰ পৰা ৱেবছাইটৰ সংযোগী কৰাৰ সুবিধাৰ বাবে _____ প্রতিষ্ঠানৰ প্রকৃত অৱস্থানৰ প্ৰয়োজন নাই।

(a) bricks-and-clicks retailer

ব্ৰিক এণ্ড ক্লিক ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ী

(b) e-tailer

ই-টেইলাৰ

(c) bricks-and-mortar retailer

ব্ৰিক এণ্ড মৰটাৰ ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ী

(d) B-to-G business

বি-টু-জি ব্যৱসায়

(viii) Before opening his own business, Tanay was writing a report that details the specifics of his ideas and future business operations. This document is known as

নিজৰ ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰাৰ আগতে, তনয়ে এখন প্রতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিছিল, য'ত তেওঁৰ ব্যৱসায় পৰিকল্পনা আৰু ব্যৱসায়ৰ ভৱিষ্যত কাৰ্য্যক্রমনিৰূপণ—সন্দৰ্ভত বিস্তৃতভাৱে তথ্য সন্নিৱিষ্ট আছে, এই নথিখনক জনা যায়

(a) a SWOT analysis

SWOT বিশ্লেষণ

(b) a business portfolio

ব্যৱসায় দণ্ড

(c) a business plan

ব্যৱসায় পৰিকল্পনা

(d) a competitive analysis

প্ৰতিযোগিতামূলক বিশ্লেষণ

(ix) Which of these refer to an arrangement by which the owner of a product or service allows others to purchase the right to distribute the product or service with help from the owner ?

তলৰ কোনটোৱে এক ব্যৱস্থাপনাক বুজায় যাৰ দ্বাৰা উৎপাদিত দ্ৰব্য বা সেৱাৰ গৰাকীয়ে দ্ৰব্য বা সেৱা গৰাকীৰ সহায় লৈ বিতৰণ কৰাৰ অধিকাৰ ক্ৰয় কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে ?

(a) Franchising

ফ্ৰ্যাঞ্চাইজিং

(b) Business incubation

ব্যৱসায় ইনকিউবেটৰ (ব্যৱসায় অঙ্কুৰণৰ প্ৰক্ৰিয়া)

(c) Spinning off

দ্রুত ঘূৰণ

(d) Globalization

বিশ্বায়ন

(x) For Internet startups, one typical source of first funds is through

ইন্টাৰনেটৰ মাধ্যমত ব্যৱসায় আৰম্ভকৰণৰ বাবে পাব

লগীয়া বিত্তৰ প্ৰথম উৎস হ'ল —

(a) stock financing

অংশপত্ৰ অৰ্থায়ন

(b) government funds

চৰকাৰী পুঁজি

(c) angel financing

দেৱদূত বিনিয়োগ অৰ্থায়ন

(d) community development financing

সম্প্ৰদায় উন্নয়নৰ বাবে বিভাজন

2. Answer **any four** questions : 5×4=20

যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Who are the angel investors? What is their role ?

দেৱদূত বিনিয়োগকাৰীসকল কোন ? তেখেতসকলৰ ভূমিকা কি ?

(ii) What is the role and function of business incubators ?

ব্যৱসায় ইনকিউবেটৰৰ ভূমিকা আৰু কাৰ্য্যাবলীসমূহ কি ?

(iii) What is Business Idea ? Describe in brief various sources of business idea.

ব্যৱসায় ধাৰণা কি ? ইয়াৰ বিভিন্ন উৎসবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(iv) What is Venture Capital ? Describe its merits for a new venture.

অনিশ্চিত বিনিয়োগ পুঁজি (Venture Capital) কি ?
নতুন উদ্যোগৰ বাবে ইয়াৰ সুবিধাসমূহ বাখ্যা কৰা।

(v) Examine the implications of intellectual property rights to the entrepreneur.

উদ্যোক্তাৰ মেধাস্বত্ব অধিকাৰৰ নিহিতাৰ্থসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

(vi) Discuss the elements of business plan.

ব্যৱসায় পৰিকল্পনাৰ উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

(vii) Write a short note on Harvest Strategy.

হাৰভেষ্ট ষ্ট্ৰেটেজীৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(viii) What is a marketing plan ? Why is it required in business enterprises ?

বিপণন পৰিকল্পনা কি ? ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানত ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি ?

3. Answer **any two** questions : 10×2=20

যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Manjit has decided to start a small flip-flops (Hawai Chappal) manufacturing unit. He is not aware of the various formalities involved in the process of setting up the unit. Explain to him the procedure.

মনজিতে হাৱাই চেণ্ডেল উৎপাদনৰ এটা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ কাৰখানাৰ প্রতিষ্ঠাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। তেখেত উদ্যোগটোৰ প্রতিষ্ঠাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বিধিসমূহত বিষয়ে জ্ঞাত নহয়। তেখেতক প্ৰয়োজনীয় প্ৰণালীবোৰ বাখ্যা কৰা।

(ii) How can a business determine the right price of the product ? In this essence explain all the determinants of pricing a product for a small organization.

ব্যৱসয়ে পণ্যৰ সঠিক দৰ কেনেকৈ নিৰূপণ কৰে ? ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ৰ পণ্যদৰ নিৰ্ধাৰণৰ নিৰ্ধাৰকবোৰ বাখ্যা কৰা।

(iii) Examine critically the government policies and programs to foster the growth of entrepreneurship.

উদ্যমিতাৰ উন্নয়নৰ বাবে চৰকাৰী নীতি আৰু
আঁচনিবোৰ পৰীক্ষামূলক সমালোচনা কৰা।

(iv) What is Feasibility Analysis ? What are its benefits ?

সম্ভৱতা বিশ্লেষণ কি ? ইয়াৰ উপকাৰবোৰ কি কি ?

(v) Write a short note on Market Research and Sales forecasting.

বজাৰ গবেষণা আৰু বিক্ৰী পূৰ্বানুমানৰ ওপৰত
চমু টোকা লিখা।

OPTION-C

Paper : COM-SEC-3034

(Computer Applications in Business)

1. Choose the right alternative : 1×4=4

সঠিক বিকল্প বাছনি কৰা :

(i) Microsoft Word is a

মাইক্ৰছফট ৱৰ্ড এটা

(a) System Software

চিষ্টেম ছফ্টৱেৰ

(b) Application Software

এপ্লিকেচন ছফ্টৱেৰ

(c) Hardware

হাৰ্ডৱেৰ

(d) Virus

ভাইৰাছ

(ii) To save a document for the first time _____ option is used.

ডকুমেন্ট এখন প্রথমবাৰৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰিবলৈ _____
বিকল্প ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

(a) Save

(b) Save as

(c) Cut

(d) Paste

(iii) SQL stands for :

এছকিউএল-ৰ অৰ্থ হৈছে।

(a) Structured Query Language

(b) Structured Question Language

(c) Set Query Language

(d) None of the above

(iv) A cell range is represented as :

এটা কোষৰ পৰিসৰক এনেদৰে প্ৰতিনিধিত্ব কৰা হয় :

(a) (A3.A8)

(b) (A3-A8)

(c) (A3, A8)

(d) (A3 : A8)

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) Write the formula for calculating the sum of values in the cells from A1 to A10 in Excel.

এক্সেলত A1 ৰ পৰা A10 লৈ কোষবোৰত মানৰ যোগফল গণনা কৰাৰ সূত্ৰটো লিখা।

(ii) Write the formula for finding the maximum of a given set of values from cells E5 to E15 in Excel.

E5 ৰ পৰা E15 কোষলৈ নিৰ্দিষ্ট মানৰ সৰ্বাধিকটো বিচাৰি উলিওৱাৰ সূত্ৰ লিখা।

(iii) Describe at least five spreadsheet functions.

কমেও পাঁচটা স্প্রেডশীট ফাংচন বৰ্ণনা কৰা।

(iv) What is application software? State few application softwares and their uses.

এপ্লিকেচন ছফ্টৱেৰ কি? কেইটামান এপ্লিকেচন ছফ্টৱেৰ আৰু সেইবোৰৰ ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

(v) What is ratio analysis? Explain how with the help of MS Excel we can perform ratio analysis with ease.

Ratio analysis কি? এম.এছ. এক্সেলৰ সহায়ত আমি কেনেদৰে সহজে Ratio analysis কৰিব পাৰোঁ বৰ্ণনা কৰা।

(vi) What do you mean by entity and attribute in database terminology? Also explain about different relationship types among entities.

ডাটাবেচ পৰিভাষাত Entity আৰু Attribute মানে কি? লগতে Entity-বোৰৰ মাজত বিভিন্ন Relationship types-ৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

Total number of printed pages-11

4 (Sem-3/CBCS) ITLP HC/RC

2024

COMMERCE

(Honours Core/Regular)

Paper : COM-HC-3026/COM-RC-3026

(Income Tax Law and Practice)

Full Marks : 60

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following questions as directed :
1×7=7

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ লিখা :

- (a) As per Section 2(7) a person by whom any tax or any other sum of money is payable under the Income Tax Act is known as _____. (Fill in the blank)

Contd.

আয়কৰ আইন 2(7) ধাৰা অনুসৰি এজন ব্যক্তিয়ে যদি কোনো কৰ অথবা আন কোনো টকা এই আইনমতে দিব লগা হয় তেনে ব্যক্তিক _____ বুলি জনা যায়।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(b) To be “an ordinary resident” an individual must satisfy both the additional conditions besides satisfying any one of the basic conditions.
(Statement is true or false)

“সাধাৰণ বাসিন্দা” হবলৈ এজন ব্যক্তিয়ে মূল চৰ্তৰ এটাৰ বাদেও দুয়ো অতিৰিক্ত চৰ্ত পূৰণ কৰিব লাগে।
(উক্তিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ উল্লেখ কৰা)

(c) The total of all incomes shown under the major heads of income is called taxable income.
(Statement is true or false)

সকলো মুখ্য শিতানৰ আয়ৰ জৰিয়তে পোৱা মুঠ আয়ক কৰযোগ্য আয় হিচাপে জনা যায়।
(উক্তিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ উল্লেখ কৰা)

(d) The rate of income tax for a given year is fixed by the _____ Act passed by the Parliament.
(Fill in the blank)

যিকোনো এটি বছৰৰ বাবে আয়কৰৰ নিৰিখ সংসদত _____ আইনৰ দ্বাৰা স্থিৰ কৰা হয়।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(e) Rate of statutory deduction in case of income from house property is _____.
(Fill in the blank)

গৃহ সম্পত্তিৰ আয়ৰ পৰা বিধিগত কৰ্তনৰ হাৰ হ'ল _____।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(f) The maximum qualifying amount for deduction U/S 80(c) is ₹ _____.
(Fill in the blank)

80(c) নং ধাৰাৰ অধীনত কৰ্তনৰ ধনৰাশিৰ সৰ্বোচ্চ সীমা হ'ল _____।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) Agricultural Income is fully exempt from income tax under Section _____ of Income Tax Act.
(Fill in the blank)

আয়কৰ আইনৰ _____ নম্বৰ ধাৰা অনুযায়ী কৃষিজাত আয় সম্পূৰ্ণ কৰমুক্ত।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) State the meaning of “Previous Year” as per Income Tax Act.

আয়কৰ আইন অনুসৰি “প্ৰাৰম্ভিক বৰ্ষৰ” অৰ্থ লিখা।

(b) When an individual is considered “Non resident in India” for income tax purpose ?

ব্যক্তি এজনক আয়কৰৰ উদ্দেশ্যে কেতিয়া ভাৰতৰ অনাবাসিন্দা হিচাপে গণ্য কৰা হয়?

(c) Give the meaning of short term Capital Gain.

হুস্ম্যাৰী মূলধনী আয়ৰ অৰ্থ উল্লেখ কৰা।

(d) Write the meaning of "Total Income" as per Income Tax Act.

আয়কৰ আইন অনুসৰি 'মুঠ আয়' অৰ্থ লিখা।

Answer **any three** of the following questions :
5×3=15

যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define "Agricultural Income". Give examples of income which are related to land but are not agricultural income.

"কৃষিজাত আয়" সংজ্ঞা লিখা। এনে ধৰণৰ আয়ৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰা যিসমূহ কৃষিভূমিৰ লগত সম্পৰ্ক থাকিলেও কৃষিজাত আয়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত নহয়।

(b) Explain the manner of determining the residential status under "resident and ordinarily resident in India".

"বাসিন্দা আৰু সাধাৰণ বাসিন্দাৰ" আধাৰত বাসস্থানীয় স্থিতি নিৰ্ণয় কৰাৰ পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What deductions are allowed while computing income from house property?

গৃহ সম্পত্তিৰ পৰা হোৱা আয় নিৰ্ণয় কৰোতে কি কি বাদ বা বেহাই দিয়া হয়?

(d) Give five examples of expenses/provisions which are not allowed as deduction while computing the profits and gains of business or profession.

ব্যবসায় বা বৃত্তিৰ পৰা হোৱা লাভ নিৰ্ণয় কৰোতে কৰ্তন কৰিব নোৱাৰা পাঁচবিধ খৰছ/সাময়িক উপাদানৰ উদাহৰণ দিয়া।

(e) Mention the items of general income under the head "Income from other sources."

"অন্যান্য উৎসৰ পৰা হোৱা আয়" শিতানত অন্তৰ্ভুক্ত সাধাৰণ আয়সমূহ উল্লেখ কৰা।

4. Answer the following questions : 10×3 =30

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) State the deductions available from gross total income under Section 80c of Income Tax Act, 1961.

1961 চনৰ আয়কৰ আইনৰ 80c ধাৰাৰ অধীনত উপলব্ধ সৰ্বমুঠ আয় কৰ্তন কৰিব পৰা বেহাইসমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

Or (নাইবা)

Describe the manner and procedure of computing long term capital gains. What are the deductions and exemptions available from capital gains under Section 54 ?

দীৰ্ঘম্যাদী মূলধনী আয় গণনাৰ ধৰণ আৰু পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা। 54 ধাৰাৰ আধাৰত মূলধনী আয় গণনাৰ ক্ষেত্ৰত কি কি কৰ্তন আৰু বেহাইৰ ব্যবস্থা কৰা হৈছে।

(b) Explain the process of setting off of losses and their carry forward as per provisions of Income Tax Act, 1961.

আয়কৰ আইন 1961 চনৰ বিধানসমূহ অনুসৰি লোকচানসমূহৰ সন্তোলন আৰু প্ৰত্যাবৰ্তন কৰাৰ পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or (নাইবা)

Mr. Rajib Sarma is the owner of a house property located in Guwahati. From the following particulars compute his income from house property for the assessment year 2024-25.

মি. ৰাজীৱ শৰ্মাই গুৱাহাটীত অৱস্থিত গৃহ সম্পত্তি এটাৰ মালিক। তলত উল্লেখ কৰা বিবৰণীসমূহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি 2024-25 নিৰ্ধাৰণকাৰী বৰ্ষৰ বাবে গৃহ সম্পত্তিৰ পৰা হোৱা আয় নিৰ্ধাৰণ কৰা

Municipal value ₹ 22,000

পৌৰ নিকায়ৰ মূল্য 22,000 টকা

Fair rent ₹ 25,000

ন্যায্য ভাড়া 25,000 টকা

Standard rent ₹ 24,000

মানক ভাড়া 24,000 টকা

Actual rent ₹ 2,400 per month

প্ৰকৃত ভাড়া মাহে 2,400 টকা

Municipal taxes levied ₹ 2,400

পৌৰ নিকায়ৰ যোগেদি কৰ ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল 2,400 টকা

Municipal taxes paid during the year 50% of tax levied.

চলিত বৰ্ষত পৌৰ নিকায়ক কৰ আদায় দিয়া হৈছিল ধাৰ্য্য কৰা কৰৰ 50%

Expenses on repairs ₹ 3,000

মেৰামতিৰ বাবদ ব্যয় 3,000 টকা

Insurance premium ₹ 600

বীমাৰ প্ৰিমিয়াম 600 টকা

Mr. Rajib Sarma had borrowed a sum of ₹ 1,00,000 @ 8% p.a. on 1-10-2019 and the construction of the property was completed on 31-12-2021.

মি. ৰাজীৱ শৰ্মাই 1-10-2019 তাৰিখে বছৰি 8% হাৰে মুঠ 1,00,000 টকাৰ ঋণ লৈছিল আৰু 31-12-2021 চনৰ পূৰ্বে তেওঁৰ গৃহ সম্পত্তি সজাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিছিল।

(c) Kuldeep Das is employed in a private limited company in Guwahati, Assam. During the previous year he received the following payments from his employer :

কুলদীপ দাস গুৱাহাটী, অসমৰ এটা ব্যক্তিগত কোম্পানীত কৰ্মৰত। পূৰ্ববৰ্তী বছৰত তেওঁ নিয়োগকৰ্তাৰ পৰা তলৰ ধনবাশিসমূহ পাইছিল :

(i) Basic Salary ₹ 25,000 per month

মূল মাহিলী দৰমহা 25,000 টকা

(ii) Dearness allowance ₹ 20,000 p.m.

মৰগীয়া বানচ মাহিলী 20,000 টকা

(iii) Entertainment allowance ₹ 3,000 p.m.

আমোদমূলক বানচ মাহিলী 3,000 টকা

(iv) Servant allowance ₹ 1,000 p.m.

লগুৱাৰ বানচ মাহিলী 1,000 টকা

(v) Bonus for the year ₹ 1,00,000

বছৰটোৰ বাবে বানচ 1,00,000 টকা

(vi) Commission received ₹ 50,000

প্ৰাপ্ত কমিছন 50,000 টকা

(vii) Free furnished accommodation to him for which the employer paid a rent of ₹ 7,000 per month

তেওঁক ভাড়াবিহীন আচবাবযুক্ত থকা ঘৰৰ ব্যবস্থা কৰি দিয়া হৈছিল যাৰ বাবে নিয়োগকৰ্তাই মাহে 7,000 টকা ঘৰ ভাড়া পৰিশোধ কৰিছিল।

(viii) Employer's contribution to Recognised Provident Fund @ 15% p.a. on basic salary.

স্বীকৃত প্রভিডেন্ট ফাণ্ডত নিয়োগকর্তাই মূল দৰমহাৰ ওপৰত বাৰ্ষিক 15% বৰঙণি দিছিল।

Compute his income from salary for the assessment year 2024-25.

2024-25 কৰ নিৰ্ধাৰণী বৰ্ষৰ বাবে তেওঁৰ দৰমহাৰ পৰা হোৱা আয় নিৰ্ণয় কৰা।

Or (নাইবা)

Write short notes on : **(any two)**

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো দুটাৰ)

(i) Perquisites taxable for all employees

সকলো কৰ্মচাৰীৰ বাবে কৰযোগ্য অতিৰিক্ত সা-সুবিধা

(ii) Total Income Sec 2(45)

মুঠ আয় Sec 2(45)

(iii) Five forms of return of Income

আয়ৰ প্ৰতিবেদনৰ পাঁচখন ফৰ্ম

Total number of printed pages-4

4 (Sem-3/CBCS) CAB HC 1

2024

COMMERCE

(Honours Core)

Paper : COM-HC-3016

(Computer Applications in Business)

Full Marks : 40

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Choose the correct alternative of the following questions : 1×4=4

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

- (i) The shortcut key used to copy text in MS Word is—

MS Word ত পাঠ্য কপি কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ হোৱা চমু বুটামটো হ'ল—

- (a) ctrl + P
(b) ctrl + C
(c) ctrl + V
(d) ctrl + x

Contd.

(ii) Which symbol is used to start a Function in MS Excel ?

MS Excel ত ফাংচন এটা আৰম্ভ কৰিবলৈ কোনটো চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

- (a) %
- (b) *
- (c) +
- (d) =

(iii) What is the file extension of MS PowerPoint file ?

MS PowerPoint ফাইল এটাৰ ফাইল 'extension' টো কি ?

- (a) .docx
- (b) .pdf
- (c) .pptx
- (d) .jpeg

(iv) The cell address of the cell consists of first row and second column in a worksheet is—

ৱাৰ্কছীট এখনৰ প্ৰথম শাৰী আৰু দ্বিতীয় স্তম্ভৰে গঠিত ছেলটোৰ ছেল ঠিকনা হ'ল—

- (a) A2
- (b) 2A
- (c) B1
- (d) B2

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How do you save a document in MS Word ?

MS Word ত ডকুমেন্ট এটা কেনেকৈ মজুত কৰিবা ?

(b) What is DBMS ?

DBMS কি ?

(c) What is a Worksheet? How do you enter data in a Worksheet ?

ৱাৰ্কছীট কি ? ৱাৰ্কছীট এটাত ডাটা কেনেকৈ অন্তৰ্ভুক্তি কৰিবা ?

3. Answer the following questions : **(any two)**
 $5 \times 2 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) How do you create a table in MS Word ? Explain briefly.

MS Word ত টেবুল এখন কেনেকৈ তৈয়াৰ কৰিবা ? চমুকৈ বাখ্যা কৰা।

(b) Briefly discuss the advantages of MS PowerPoint.

MS PowerPoint ৰ সুবিধাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Briefly discuss the applications of DBMS.

DBMS ৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(d) What is Function in MS Excel? Briefly discuss the usage of *any three* Functions.

MS Excel ত ফাংচন কি ? যিকোনো তিনিটা ফাংচনৰ ব্যৱহাৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions : (*any two*)

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

10×2=20

(a) What is MS Word? Mention the advantages of using MS Word.

MS Word কি ? MS Word ব্যৱহাৰৰ সুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) What do you mean by Spreadsheet? Briefly discuss *any four* features of Spreadsheet.

স্প্ৰেডছীট বুলিলে কি বুজা ? স্প্ৰেডছীটৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) What is database? Mention the advantages of database.

ডাটাবেছ কি ? ডাটাবেছৰ সুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(d) Write short notes on the following topics :

তলত দিয়া বিষয়ৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(i) SQL (এছকিউএল)

(ii) Page Setup (পেজ ছেটআপ)

Total number of printed pages-23

4 (Sem-3/CBCS) BST/ORB HG 1/2

2024

COMMERCE

(Honours Generic)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : COM-HG-3016

(Business Statistics)

OPTION-B

Paper : COM-HG-3026

(Operations Research in Business)

Full Marks : 80

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-A

Paper : COM-HG-3016

(Business Statistics)

Answer Question Nos. 1, 2, 3 and any four from the rest.

1, 2, 3 নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা আৰু বাকী প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা।

1. A. Choose the correct answer : $1 \times 4 = 4$
শুদ্ধ উত্তৰ নিৰ্বাচন কৰা :

(i) Which of the deciles are less than the 1st quartile ?

কোন কেইটা দশাংশ প্ৰথম চতুৰ্থাংশতকৈ সৰু ?

(a) D_1 and D_2

D_1 আৰু D_2

(b) D_2 and D_3

D_2 আৰু D_3

(c) D_1 , D_2 and D_3

D_1 , D_2 আৰু D_3

(d) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(ii) Rank correlation is preferred if the nature of the data is

কোটি সহসম্বন্ধ প্ৰণালীক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হয় যদিহে তথ্যৰ প্ৰকৃতি

(a) quantitative data

সংখ্যাাত্মক তথ্য

(b) qualitative data

গুণাত্মক তথ্য

(c) Both (a) and (b)

(a) আৰু (b) দুয়োধৰণৰ

(d) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(iii) Both regression coefficients cannot be

দুয়োটা সমাশ্ৰয়ণ গুণাংক হ'ব নোৱাৰে

(a) greater than one

একতকৈ ডাঙৰ

(b) smaller than one

একতকৈ সৰু

(c) equal to one

একৰ সমান

(d) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(iv) An index number is a :

এটা সূচকাংক হৈছে :

- (a) special type of average
বিশেষ প্ৰকাৰৰ গড়
- (b) measure of relative changes
আপেক্ষিক পৰিবৰ্তনৰ মাপ
- (c) percentage relative
শতকৰা আপেক্ষিক
- (d) All of the above
ওপৰৰ আটাইকেইটা

B. Fill in the blanks : $1 \times 3 = 3$

খালি ঠাই পূৰোৱা :

(i) $\sum_{i=1}^n f_i (x_i - \bar{x}) = \underline{\hspace{2cm}}$

(ii) S.D. is independent of change of

মানক বিচলন _____ ৰ পৰিবৰ্তনৰ ওপৰত
নিৰ্ভৰশীল নহয়।

(iii) If A is an event, then

_____ $\leq P(A) \leq$ _____ .

যদি A এটা ঘটনা, তেন্তে

_____ $\leq P(A) \leq$ _____ ।

C. Write True or False : $1 \times 2 = 2$

শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

(i) For an open-end distribution mean cannot be determined.

খোলা শ্ৰেণী অন্তৰালযুক্ত বণ্টনৰ বাবে মাধ্য নিৰ্ণয়
কৰিব নোৱাৰি।

(ii) For a number of positive values
কিছু সংখ্যক ধনাত্মক মানৰ বাবে

$AM > GM > HM$

D. Write down the approximate relation
between mean, median and mode of a
moderately skewed distribution. 1
মজলীয়াবিধৰ বিষম বণ্টনৰ গড়, মধ্যমা আৰু বহুলকৰ
মাজত থকা আসন্ন সম্বন্ধটো লিখা।

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention the various measures of
dispersion.

বিচৰণৰ ভিন্ন মাপসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) What do you mean by Kurtosis ?

কুকুদ বক্ৰটো বুলিলে কি বুজা?

- (c) Find $E(X)$ for the following probability distribution of X :

X ৰ নিম্নলিখিত সম্ভাৰিতা বণ্টনৰ বাবে $E(X)$ নিৰ্ণয় কৰা :

$$X : 0 \quad 1 \quad 2 \quad 3$$

$$P : \frac{1}{8} \quad \frac{3}{8} \quad \frac{3}{8} \quad \frac{1}{8}$$

- (d) Mention two properties of correlation coefficient.

সহসম্বন্ধ গুণাংকৰ দুটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা।

- (e) What is level of significance ?

সাৰ্থকতাৰ স্তৰ কি ?

3. Answer **any four** of the following questions :
 $5 \times 4 = 20$

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write down **any five essential characteristics** of an ideal measure of central tendency.

এটা আদৰ্শ কেন্দ্ৰীয় প্ৰবৃত্তি মাপৰ যিকোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (b) What is skewness? Explain the different types of skewness. $2+3=5$

অপ্ৰতিসাম্য কি? অপ্ৰতিসাম্যৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (c) If A , B and C are mutually exclusive and exhaustive events, and

$$P(A) = \frac{1}{2}P(B) \text{ and } P(B) = \frac{2}{3}P(C),$$

find $P(A)$, $P(B)$ and $P(C)$.

যদি A , B আৰু C তিনিটা পৰস্পৰ বিৰজিত আৰু

নিঃশেষী ঘটনা হয় আৰু $P(A) = \frac{1}{2}P(B)$ আৰু

$P(B) = \frac{2}{3}P(C)$, তেনেহ'লে $P(A)$, $P(B)$ আৰু

$P(C)$ নিৰ্ণয় কৰা।

- (d) Define Mathematical expectation. A random variable X has the following probability distribution : $2+3=5$

গাণিতিক প্ৰত্যাশাৰ সংজ্ঞা লিখা। এটা যাদৃচ্ছিক চলক X -ৰ সম্ভাৰিতা বণ্টন তলত দিয়া হৈছে :

$$X : 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5 \quad 6$$

$$P(X) : \frac{1}{6} \quad \frac{1}{6} \quad \frac{1}{6} \quad \frac{1}{6} \quad \frac{1}{6} \quad \frac{1}{6}$$

Find $E(X)$ and $var(X)$.

$E(X)$ আৰু $var(X)$ নিৰ্ণয় কৰা।

- (e) The mean of a binomial distribution is 40 and standard deviation is 6. Calculate n , p and q .

দ্বিপদ বণ্টন এটাৰ মাধ্য আৰু প্ৰামাণিক বিচলন যথাক্ৰমে 40 আৰু 6। n , p আৰু q নিৰ্ণয় কৰা।

- (f) Distinguish between point estimation and interval estimation. What are the characteristics of a good estimator?

3+2=5

বিন্দু আকলন আৰু অন্তৰাল আকলনৰ মাজৰ বৈসাদৃশ্যসমূহ লিখা। এটা ভাল আকলনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

4. (a) Calculate mean and standard deviation for the following distribution : 3+4=7

তলত দিয়া বণ্টনটোৰ বাবে মাধ্য আৰু মানক বিচলন নিৰ্ণয় কৰা :

Profit (Rs. in lakh) লাভ (লাখ টকাত)	: 20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
No. of companies কোম্পানীৰ সংখ্যা	: 30	58	62	85	112
Profit (Rs. in lakh) লাভ (লাখ টকাত)	: 70-80	80-90	90-100		
No. of companies কোম্পানীৰ সংখ্যা	: 112	57	26		

- (b) Distinguish between absolute relative measures of dispersion. 3

বিচ্ছৰণৰ পৰম আপেক্ষিক মাপৰ মাজৰ প্ৰভেদ দৰ্শোৱা।

5. (a) What do you mean by correlation between two variables? Mention the different types of correlation. 2+2=4

দুটা চলবাশিৰ মাজৰ সহসম্বন্ধ বুলিলে কি বুজা? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সহসম্বন্ধসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (b) The following data are about sales and advertisement expenditures of a firm :

তলৰ তথ্যসমূহ এখন ফাৰ্মৰ বিক্ৰী মূল্য আৰু বিজ্ঞাপন ব্যয় সম্পৰ্কীয় :

Sales (Rs. in crores) বিক্ৰী মূল্য (কোটি টকাত)	Adv. Exp. (Rs. in crores) বিজ্ঞাপন ব্যয় (কোটি টকাত)
---	---

Mean মাধ্য	45	6
Standard deviation মানক বিচলন	12	3.5

The correlation coefficient $r = 0.9$

সহসম্বন্ধ গুণাংক $r = 0.9$

- (i) Estimate the likely sales for the proposed advertisement expenditure of Rs. 10 crores.

বিজ্ঞাপনৰ ব্যয় প্ৰস্তাৱিত 10 কোটি টকা সাপেক্ষে সম্ভাৱ্য বিক্ৰী মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰা।

- (ii) What would be the advertisement expenditure if the firm fixes a sales target of 60 crores of rupees ?

$$3+3=6$$

বিজ্ঞাপনৰ বিক্রী মূল্য যদি 60 কোটি টকা হয়, বিজ্ঞাপন ব্যয় ধাৰ্য্য কৰা।

6. (a) Fit a linear trend by the method of least square to the following time series data :

তলত দিয়া কালশ্ৰেণী তথ্য ৰাশিৰ পৰা ন্যূনতম বৰ্গ প্ৰণালীৰে এটা সৰল বৈধিক উপনতি আসঞ্জন কৰা :

Year বছৰ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Production (in thousand quintals) উৎপাদন (হেজাৰ কুইণ্টালত)	40	45	46	42	47	49	46

6

- (b) Write a brief note on the usefulness of index numbers.

4

সূচকাংকৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

7. (a) State the Additive Law of Probability for two mutually exclusive events and explain it with an example. $2+4=6$

দুটা পৰস্পৰ বিৰজ্জিত ঘটনাৰ বাবে সম্ভাৰিতাৰ যোগ সূত্ৰটো লিখা আৰু এটা উদাহৰণেৰে ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) In a business, a man can make a profit of Rs. 2,00,000 with a probability of 0.4 or have a loss of Rs. 1,00,000 with a probability of 0.6. What is his expected profit? 4

এজন মানুহে এটা ব্যৱসায়ত 0.4 সম্ভাৰনীয়তাৰে 2,00,000 টকা লাভৱান হ'ব পাৰে বা 0.6 সম্ভাৰনীয়তাৰে 1,00,000 টকা লোকচান কৰিব পাৰে। মানুহজনে সম্ভাৰ্য লাভ কিমান কৰিব উলিওৱা।

8. (a) What is Poisson probability distribution? Mention the properties of this distribution. $2+4=6$

পয়চন সম্ভাৰিতা বণ্টন কি? এই বণ্টনৰ ধৰ্মবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (b) The probability that the student of a night college will be a graduate is 0.4. Find the probability that one student out of 5 will be a graduate. 4

নৈশ মহাবিদ্যালয় এখনৰ এজন ছাত্ৰ স্নাতক হোৱাৰ সম্ভাৱিতা 0.4 হলে 5 জন ছাত্ৰৰ ভিতৰত এজন স্নাতক হোৱাৰ সম্ভাৱিতা উলিওৱা।

9. (a) A problem of statistics is given to five students A, B, C, D and E. Their respective chances (probability) of

solving it are $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$ and $\frac{1}{5}$

respectively. What is the probability that at least one of the students solve the problem? 6

পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ সমস্যা এটা সমাধান কৰিব বাবে পাঁচজন ছাত্ৰ A, B, C, D আৰু E ক দিয়া হৈছে। তেওঁলোকে সমস্যাটো সমাধান কৰিব পৰা সম্ভাৱিতাবোৰ

যথাক্ৰমে $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$ আৰু $\frac{1}{5}$ । অন্তত এজন ছাত্ৰই

সমস্যাটো সমাধান কৰিব পৰাৰ সম্ভাৱিতা কিমান?

- (b) What is an index number? Write down the formulae of Laspeyres', Paache's and Fisher's index numbers. $1+3=4$

সূচকাংক মানে কি? লাচপেয়াৰ, পাছি আৰু ফিছাৰৰ সূচকাংকৰ সূত্ৰকেইটা লিখা।

10. (a) What is time series? Give an example of time series. What are the different components of time series?

$$1+1+2=4$$

সময় শৃংখলা কি? সময় শৃংখলাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া। সময় শৃংখলাৰ বিভিন্ন উপাদানবোৰ কি কি?

- (b) The following table gives the index numbers for different groups of items with their respective weights for the year 2005 (base year = 2000) :

তলৰ তালিকাত 2005 চনৰ বাবে (ভিত্তিবৰ্ষ = 2000 চন) কেইবিধ মান সামগ্ৰী গোটৰ সূচক আৰু ভাৰসমূহ দিয়া আছে :

Group গোট	Group Index No. গোটৰ সূচক	Group Weight গোটৰ ভাৰ
Food (আহাৰ)	525	40
Clothing (গোছক)	325	16
Fuel (ইন্ধন)	240	15
Rent (ঘৰ ভাৰা)	180	20
Other (অন্যান্য)	200	9

Calculate the overall cost of living index number. Interpret the result. $5+1=6$

জীৱন ধাৰণৰ সামগ্ৰিক ব্যয় সূচক সংখ্যা গণনা কৰা।
ফলাফল ব্যাখ্যা কৰা।

11. (a) What is test of significance? Discuss various steps associated with test of significance. 5

সাৰ্থকতা পৰীক্ষা কি? সাৰ্থকতা পৰীক্ষাৰ লগত জড়িত পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

- (b) What is sampling distribution? Explain its importance. 2+3=5

প্ৰতিচয়ন বন্টন কি? ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-B

Paper : COM-HG-3026

(Operations Research in Business)

1. Answer the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is LPP?

এলপিপি মানে কি?

- (b) Define PERT.

PERT ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (c) What is feasible solution?

সম্ভৱপৰ সমাধান মানে কি?

- (d) Define convex set.

উত্তল ছেটৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (e) Linear programming problem involving two decision variables can be solved by _____.

(Fill in the blank)

দুটা সিদ্ধান্ত চলক জড়িত থকা বৈখিক প্ৰোগ্ৰামিং সমস্যাটো সমাধান কৰিব পাৰি _____ পদ্ধতিৰ দ্বাৰা।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (f) Define EOQ.

অৰ্থনৈতিক ক্ৰম পৰিমাণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(g) What is objective function ?

লক্ষ্যযুক্ত ফলন মানে কি?

(h) Which of the following is not associated with LPP ?

তলৰ কোনটো এলপিপিৰ সৈতে জড়িত নহয়?

(a) Proportionality

সমানুপাতিকতা

(b) Uncertainty

অনিশ্চয়তা

(c) Additivity

যোগাত্মকতা

(d) Divisibility

বিভাজ্যতা

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো নিৰ্বাচন কৰা)

(i) Write one objective of Inventory Control.

ইনভেণ্টৰী নিয়ন্ত্ৰণৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

(j) What is 'float' ?

'ভাসমান' সময় মানে কি?

2. Answer the following in short : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Define 'dummy' variable.

'ডামি' চলকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What is deterministic 'Inventory' problem.

নিৰ্ধাৰিত 'ইনভেণ্টৰী' সমস্যা মানে কি?

(c) Define 'shortage'.

'কম পৰাৰ' সংজ্ঞা দিয়া।

(d) What is 'Order Quantity' ?

'অৰ্ডাৰ পৰিমাণ' মানে কি?

(e) What is 'critical' path ?

'গুৰুত্বপূৰ্ণ' পথ মানে কি?

3. Answer **any four** questions : 5×4=20

যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write the mathematical formulation of LPP.

এলপিপিৰ গাণিতিক ৰূপায়ণ লিখা।

(b) Write the procedure of Simplex method.
চিম্প্লেক্স পদ্ধতিৰ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Solve graphically the linear programming problem (LPP).

LPP টো লেখ পদ্ধতিৰ সহায়ত সমাধান কৰা।

$$\text{Maximize } Z = 3x_1 + 5x_2$$

subject to (চৰ্ত সাপেক্ষে)

$$3x_1 + 2x_2 \leq 18$$

$$x_1 + x_2 \leq 9$$

$$x_1 \leq 4$$

$$2x_2 \leq 6$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

(d) What are the components of linear programming model? Explain them in brief.

ৰৈখিক প্ৰোগ্ৰামিং মডেলৰ উপাদানসমূহ কি কি? সেইবোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Explain briefly the EOQ concept.

অৰ্থনৈতিক ক্ৰম পৰিমাণ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) What are the components of inventory cost? Write briefly.

ইনভেণ্টৰী খৰচৰ উপাদানসমূহ কি কি? চমুকৈ বুজাই দিয়া।

4. Answer **any four** questions : 10×4=40

যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) (i) Derive the EOQ formula for the manufacturing model without shortages. 5

অভাৱ নোহোৱাকৈ উৎপাদন মডেলৰ বাবে EOQ সূত্ৰটো নিৰ্ণয় কৰা।

(ii) What is infeasible solution? Illustrate it graphically. 5

অসম্ভৱ সমাধান কি? ইয়াক লেখৰ সহায়কে বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Solve by Simplex method :

চিম্প্লেক্স পদ্ধতিৰে সমাধান কৰা :

$$Z = 2x_1 - x_2 + x_3$$

subject to (চৰ্ত সাপেক্ষে)

$$3x_1 + x_2 + x_3 \leq 60$$

$$x_1 - x_2 + 2x_3 \leq 10$$

$$x_1 + x_2 - x_3 \leq 20$$

$$x_1, x_2, x_3 \geq 0$$

- (c) (i) With the help of suitable sketches, define convex and non-convex set. 5

উপযুক্ত বৈখিক চিত্ৰৰ সহায়ত উত্তল আৰু অউত্তল সংহতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (ii) What are the factors affecting inventory control? 5

ইনভেণ্টৰী নিয়ন্ত্ৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ কি কি?

- (d) (i) Explain the difference between Basic feasible solution and Degenerate basic feasible solution. 5

মৌলিক সম্ভৱপৰ সমাধান আৰু ডিজেনেৰেট মৌলিক সম্ভৱপৰ সমাধানৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

- (ii) With the help of of an example, explain ABC analysis. How is it different from VED analysis. 5

এটা উদাহৰণৰ সহায়ত ABC বিশ্লেষণ ব্যাখ্যা কৰা। VED বিশ্লেষণৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক?

- (e) (i) What are the fundamental problems of EOQ? 5

EOQ ৰ মৌলিক সমস্যাবোৰ কি কি?

- (ii) Machine A costs 9,000. Annual operating costs are Rs. 200 for the first year and then increases by Rs. 2,000 every year. Determine the best age at which to replace the machine. If the optimum replacement policy is followed, what will be the average yearly cost of owning and operating the machine. 5

মেচিন A ৰ দাম 9,000 টকা। প্ৰথম বছৰৰ বাৰ্ষিক অপৰেটিং খৰচ 200 টকা আৰু তাৰ পিছত 2000 টকা বৃদ্ধি প্ৰতি বছৰে। মেচিনটো সলনি কৰিবলৈ সৰ্বোত্তম বয়স নিৰ্ধাৰণ কৰিব। যদিহে অনুকূল প্ৰতিস্থাপন নীতি মানি চলা হয়, তেন্তে মেচিনটোৰ মালিক আৰু পৰিচালনাৰ তলত এটা নিৰ্দিষ্ট প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপৰ আনুমানিক সময়ৰ বিৱৰণ দিয়া হ'লে গড় বছৰেকীয়া খৰচ কিমান হ'ব?

(f) The following are the details of estimated times of activities of a certain project :

তলত দিয়া এটা নিৰ্দিষ্ট প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপৰ আনুমানিক সময়ৰ বিৱৰণ দিয়া হ'ল :

Activity কাৰ্যকলাপ	Normal time (days) সাধাৰণ সময় (দিন)	Immediate predecessor তাৎক্ষণিক পূৰ্বসূৰী
A	16	-
B	20	-
C	8	A
D	10	A
E	6	B, C
F	12	D, E

(i) Draw the network and find the project completion time. 4

নেটৱৰ্ক অংকন কৰা আৰু প্ৰকল্প সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ সময় নিৰ্ণয় কৰা।

(ii) Find the critical path. 4

জটিল পথটো নিৰ্ণয় কৰা।

(iii) Find the total float of each activity. 2

প্ৰতিটো কাৰ্যকলাপৰ মুঠ ভাসমান সময় নিৰ্ণয় কৰা।

(g) Write notes on :

টোকা লিখা :

(i) EOQ with replenishment 5

সীমিত পুনঃপূৰণৰ সৈতে EOQ

(ii) Advantage of using Network Techniques 5

নেটৱৰ্ক কৌশল ব্যৱহাৰ কৰাৰ সুবিধা

Total number of printed pages-8

1 (Sem-3) BCM03

2024

COMMERCE

Paper : BCM0300304

(Business Laws)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. (A) Choose the most appropriate answer :
1×4=4

উপযুক্ত উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(a) The Indian Contract Act was passed in the year—

ভাৰতীয় চুক্তি আইন কোন চনত গৃহীত হৈছিল ?

(i) 1872

১৮৭২

(ii) 1782

১৭৮২

Contd.

(iii) 1982

১৯৮২

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(b) A contract of indemnity is a—

ক্ষতিপূৰণৰ চুক্তি এটা—

(i) quasi contract

সদৃশ চুক্তি

(ii) contingent contract

ঘটনা সাপেক্ষ চুক্তি

(iii) wagering contract

বাজী ধৰা চুক্তি

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(c) In a sale, there is a implied condition on the part of the seller that he—

বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত বিক্ৰেতাৰ এটা অন্তর্নিহিত চৰ্ত থাকে যে তেওঁ—

(i) is in possession of the goods

পণ্যৰ দখলত আছে

(ii) will have the right to sell

বিক্ৰী কৰাৰ অধিকাৰ পাব

(iii) has a right to sell the goods

পণ্যসমূহ বিক্ৰী কৰাৰ অধিকাৰ ৰাখে

(iv) will possess the goods

পণ্যৰ দখল পাব

(d) The collateral transactions to an illegal agreement are—

বে-আইনী বন্দোবস্তৰ সকলো সংলিপ্ত লেনদেন—

(i) void (বাতিল)

(ii) voidable (বাতিলযোগ্য)

(iii) illegal (বে-আইনী)

(iv) unforceable (অবলবৎযোগ্য)

(B) State whether the following statements are True **or** False : 1×4=4

নিম্নোক্ত উক্তি সমূহ শুদ্ধ **নে** অশুদ্ধ লিখা :

(a) A promissory note can be crossed.

এখন প্রতিশ্রুতি পত্ৰ ৰেখাংকন কৰিব পাৰি।

(b) Trademark, copyright, patent right are not considered as goods under the Sale of Goods Act.

ট্ৰেডমাৰ্ক, কপিৰাইট, পেটেণ্ট ৰাইট আদি পণ্য বিক্ৰী আইনৰ অধীনত পণ্য বুলি গণ্য কৰা নহয়।

(c) Registration of partnership firm is compulsory.

অংশীদারী প্রতিষ্ঠান পঞ্জীয়ন কৰাটো বাধ্যতামূলক।

(d) Wagering agreements are void but a contingent contract is not.

বাজী ধৰা বন্দোবস্ত নিষ্ফল কিন্তু ঘটনা সাপেক্ষে ফলপ্রসূ চুক্তি।

2. Give brief answers to the following questions : **(any six)** $2 \times 6 = 12$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : **(যিকোনো ছয়টা)**

(a) What is a contract of sale ?

বিক্ৰী চুক্তি কি লিখা।

(b) What is partnership deed ?

অংশীদারী চুক্তি পত্ৰ কি?

(c) Define 'goods' under the Sale of Goods Act, 1930.

পণ্য বিক্রী আইন, ১৯৩০ অনুসৰি পণ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(d) What is consideration ?

প্রতিদান কি লিখা।

(e) What is the test of determining existence of an agency ?

প্রতিনিধি বিদ্যমানতা কি পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা কৰিব পাৰি?

(f) What is meant by 'capacity to contract' ?

'চুক্তি সম্পাদনৰ যোগ্যতা' বুলিলে কি বুজায়?

(g) Mention the different parties to a bill of exchange.

বিনিময় বিলৰ বিভিন্ন পক্ষ কি কি?

(h) What is 'information' as per the RTI Act, 2005 ?

২০০৫ চনৰ তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ অধীনত 'তথ্য' মানে কি?

(i) State whether there is any contract in the following cases :

তলত দিয়া অৱস্থাকেইটাত চুক্তি সম্পাদিত হৈছেনে :

(i) A having accepted an invitation to dinner did not attend it.

A ই আহাৰৰ নিমন্ত্ৰণ গ্ৰহণ কৰি সময়ত নগল।

(ii) A takes a seat in a bus carrying passengers.

A যাত্ৰীবাহী বাছ এখনত উঠি বহিল।

(j) Define pledge.

জামানত বক্ষাৰ সংজ্ঞা লিখা।

3. Answer **any four** from the following :

5×4=20

নিম্নোক্ত যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention the implied conditions of a contract of sale under the Sale of Goods Act, 1930.

দ্রব্য বিক্রী আইন, 1930ৰ অধীনত এখন বিক্রী চুক্তিৰ অব্যক্ত চৰ্তসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) "All contracts are agreements, but all agreements are not contracts." Discuss.

"সকলো চুক্তিয়েই বন্দোবস্ত, কিন্তু সকলো বন্দোবস্তই চুক্তি নহয়।" আলোচনা কৰা।

(c) Write the differences between limited liability partnership and partnership.

সীমিত দায়িত্ব অংশীদারীত্ব আৰু অংশীদারীত্বৰ মাজৰ পাৰ্থক্যবোৰ লিখা।

(d) Discuss the various ways by which a contract may be discharged.

চুক্তিৰ পৰিসমাপ্তিৰ বিভিন্ন উপায়বোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) Differentiate between Promissory note and Bill of Exchange.

প্ৰতিশ্ৰুতি পত্ৰ আৰু বিনিময় বিলৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(f) Discuss the essential elements of a contract of indemnity.

ক্ষতিপূৰণৰ চুক্তিৰ অপৰিহাৰ্য উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(g) What are the contents of a partnership deed ?

অংশীদারী চুক্তিৰ বিষয়বস্তুসমূহ কি কি ?

(h) "An acceptance to be effective, must be communicated to the offerer." Explain the statement and discuss the exceptions to this rule.

"প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কাৰ্য্যকৰী হ'বৰ বাবে স্বীকৃতি জ্ঞাপন অপৰিহাৰ্য্য।" উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা আৰু এই নিয়মৰ ব্যতিক্ৰমকেইটা আলোচনা কৰা।

4. Answer **any two** of the following :

10×2=20

নিম্নোক্ত যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the rights and duties of Bailor and Bailee.

জিম্মাদাৰ আৰু জিম্মাদাতাৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) What are the different types of contract? Explain.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চুক্তি কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Who is an unpaid seller? Discuss briefly the rights of an unpaid seller.

অপৰিশোধিত বিক্ৰেতা কোন? অপৰিশোধিত বিক্ৰেতাৰ অধিকাৰসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the obligations of public authority under the Right to Information Act, 2005.

২০০৫ চনৰ তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ অধীনত ৰাজহুৱা কৰ্তৃপক্ষৰ দায়বদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Define Negotiable Instrument. Discuss the characteristics of a negotiable instrument.

হস্তান্তৰযোগ্য পত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। হস্তান্তৰযোগ্য পত্ৰৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-8

1 (Sem-3) BCM 02

2024

COMMERCE

Paper : BCM 0300204

(Entrepreneurship)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

নিৰ্দেশানুযায়ী তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Which one of the following is not a trait of an entrepreneur ?

তলত উল্লেখিত কোনটো গুণ এজন উদ্যোগীৰ বাবে নহয় ?

(i) Vision

অন্তর্দৃষ্টি

(ii) Conservatism

বক্ষণশীলতা

Contd.

(iii) Innovation

উদ্ভাৱনশীলতা

(iv) Risk bearing

অনিশ্চিত দায়িত্ব বহন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

(b) The investment limit in plant and machinery or equipment for a small enterprise is _____.

এটা লঘু উদ্যোগৰ বাবে কল-কাৰখানা আৰু যন্ত্ৰপাতি বা সঁজুলিত বিনিয়োগৰ সীমা হৈছে —।

(i) One crore rupees

এক কোটি টকা

(ii) Five crore rupees

পাঁচ কোটি টকা

(iii) Ten crore rupees

দহ কোটি টকা

(iv) Fifty crore rupees

পঞ্চাছ কোটি টকা

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

(c) PPP contracts decrease the quality and efficiency of public services.

(State whether True or False)

PPP চুক্তিয়ে ৰাজহুৱা সেৱাৰ মানদণ্ড আৰু কাৰ্যক্ষমতা হ্রাস কৰে। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(d) A one page business plan is known as _____.

এক পৃষ্ঠাৰ ব্যৱসায় পৰিকল্পনাক — বুলি কোৱা হয়।

(i) Comprehensive plan

সৰ্বাঙ্গীন পৰিকল্পনা

(ii) Business pitch

ব্যৱসায়িক পিচ

(iii) Business idea

ব্যৱসায়িক ধাৰণা

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

(e) What is the MSME Public Procurement Portal called ?

MSME ৰাজহুৱা ক্ৰয় পৰ্টেল তলত দিয়াৰ ভিতৰত কোনটো?

(i) MSME Sampark

MSME সম্পৰ্ক

(ii) MSME Sandesh

MSME সন্দেশ

(iii) MSME Samjhauta

MSME সমঝোতা

(iv) MSME Sambandh

MSME সম্বন্ধ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

(f) Richard Cantillon coined the term 'intreprenuer'.

(State whether True or False)

ৰিচাৰ্ড কন্টিলনে 'এন্টাৰপ্ৰিনিয়ৰ' শব্দটো প্ৰস্তুত কৰিছিল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(g) Write the full form of NSIC.

NSIC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(h) Every product or service is the outcome of an idea. (State whether True or False)

প্ৰতিটো সামগ্ৰী বা সেৱা হৈছে এটা ধাৰণাৰ ফলাফল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Answer briefly **any six** of the following questions :

2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) State the importance of creative behaviour in Entrepreneurship.

উদ্যমিতাৰ বাবে সৃষ্টিশীল ব্যৱহাৰৰ গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

(b) What is family business ?

পৰিয়ালকেন্দ্ৰিক ব্যৱসায় মানে কি?

(c) Mention *two* sources of business ideas.

ব্যৱসায়িক ধাৰণাৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা।

(d) Write down *two* features of Public Private Partnership.

ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্বৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Point out the importance of Micro, small and medium enterprises.

সূক্ষ্ম, লঘু আৰু মজলীয়া উদ্যোগৰ গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

(f) In what ways marketing assistance is provided to entrepreneurs by the government ?

চৰকাৰে উদ্যোগীসকলক কেনে প্ৰকাৰে বিপণন সহায় প্ৰদান কৰে?

(g) Write *two* contents of business plan.

ব্যৱসায়ৰ প্ৰকল্প আঁচনিৰ দুটা বিষয়বস্তু লিখা।

(h) What is an Industrial Estate Programme for entrepreneurs ?

উদ্যোগীসকলৰ বাবে ঔদ্যোগিক অৱস্থান কাৰ্যসূচী মানে কি?

- (i) State two differences between entrepreneurship and intrapreneurship. উদ্যমিতা আৰু অভ্যন্তৰীণ উদ্যমিতাৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (j) Mention two sources of finance for entrepreneurs. উদ্যোগীসকলৰ বাবে বিত্তৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা।

Answer **any four** of the following questions :
5×4=20

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write a short note on Test of Feasibility. সম্ভাৱনীয়তাৰ পৰীক্ষাৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (b) What are the barriers of entrepreneurship and how to overcome such barriers? 3+2=5
উদ্যোগৰ প্ৰতিবন্ধকতাবোৰ কি আৰু এনে বাধাবোৰ কেনেদৰে অতিক্ৰম কৰিব পাৰি?
- (c) What is meant by angel investors? Discuss briefly the functions of angel investors. 1+4=5
দেবদূত বিনিয়োগকাৰী মানে কি? দেবদূত বিনিয়োগকাৰীৰ কাৰ্যাবলী চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (d) Highlight a few prominent business houses in India and point out their business philosophy.

ভাৰতৰ কেইটামান বিশিষ্ট ব্যৱসায় দাণ্ডি ধৰি তেওঁলোকৰ ব্যৱসায়িক দৰ্শন আঙুলিয়াই দিয়া।

- (e) What is entrepreneurial eco-system? State few elements of an entrepreneurial eco-system. 2+3=5
উদ্যমিতাৰ পৰিবেশ প্ৰণালী মানে কি? উদ্যমিতাৰ পৰিবেশ প্ৰণালীৰ কেইটামান উপাদান উল্লেখ কৰা।
- (f) Explain the types of Public-Private Partnership. ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্বৰ প্ৰকাৰসমূহ বুজাই লিখা।
- (g) State the role of family businesses and business houses in India. ভাৰতবৰ্ষত পৰিয়ালকেন্দ্ৰিক ব্যৱসায় আৰু ব্যৱসায়িক গোটৰ ভূমিকা বুজাই লিখা।
- (h) State the significance of business plan or project proposal. ব্যৱসায়িক আঁচনি বা প্ৰকল্প প্ৰস্তাৱৰ তাৎপৰ্য বহলাই লিখা।

4. Answer **any two** of the following questions :
10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain Business Incubators with examples. Also briefly state the role and functions of Business Incubators. 4+6=10

ব্যৱসায়িক উন্মেষক মানে কি উদাহৰণৰ সৈতে বুজাই লিখা। লগতে ব্যৱসায়িক উন্মেষকৰ ভূমিকা আৰু কাৰ্য্যসমূহ চমুকৈ লিখা।

- (b) Highlight the reasons behind conflicts in family businesses. What strategies can be employed for conflict resolution in family businesses? $5+5=10$

পৰিয়ালকেন্দ্ৰিক ব্যৱসায়ত হোৱা বিবাদৰ কাৰণসমূহ বহলাই লিখা। ইয়াৰ সমাধানৰ বাবে কি কি কৌশল ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি?

- (c) Explain any one theory of entrepreneurship. Discuss the role of entrepreneurship in economic development. $5+5=10$

উদ্যমিতাৰ যিকোনো এটা তত্ত্ব বৰ্ণনা কৰা। অৰ্থনৈতিক বিকাশত উদ্যমিতাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss the private systems and public systems of support for entrepreneurship. $6+4=10$

উদ্যমিতাৰ সমৰ্থনৰ ব্যক্তিগত আৰু ৰাজহুৱা প্ৰক্ৰিয়াসমূহ আলোচনা কৰা।

- (e) What is project appraisal? Discuss project appraisal by financial institutions. $2+8=10$

প্ৰকল্প মূল্যায়ন মানে কি? বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ দ্বাৰা প্ৰকল্পৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

1 (Sem-3) MDC04

2024

(Multidisciplinary Course)

Paper : MDC030403

(Business Statistics)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×5=5

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between univariate and bivariate data.

একক-চলক তথ্য আৰু দ্বি-চলক তথ্যৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(b) If A is a certain event associated with a random experiment, then $P(A)$ is equal to _____.

(Fill in the blank)

যদি A , যাদৃচ্ছিক পৰীক্ষা এটাৰ লগত এটা নিশ্চিত ঘটনা হয়, তেনেহ'লে $P(A)$ -ৰ মান হ'ব _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) If $r = \pm 1$, then the two lines of regression are

যদি $r = \pm 1$, তেনেহ'লে সমাশ্রয়ণ ৰেখা দুডাল হ'ব

(i) coincident
সংগতি

(ii) parallel
সমান্তৰাল

(iii) perpendicular to each other
পৰস্পৰ লম্ব

(iv) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(d) Lockout in a factory for a month is associated with which component of a time series?

এটা কাৰখানাত এমাহ ধৰি তলা লগোৱা অৱস্থাতে কালশ্ৰেণীৰ কোনটো উপাংশৰ লগত জড়িত ?

(e) What are the different kinds of error associated with tests of significance?

সাৰ্থকতা পৰীক্ষাৰ লগত জড়িত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ত্ৰুটি কি কি ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define null hypothesis.

বিন্দু প্ৰকল্পৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Mention two properties of Karl Pearson's correlation coefficient.

কাৰ্ল পিয়েৰচনৰ সহসম্বন্ধ গুণাংকৰ দুটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা।

(c) If A and B are two events, not mutually exclusive, connected to a random experiment and

$$P(A) = \frac{1}{4}, P(B) = \frac{2}{5} \text{ and } P(A \cup B) = \frac{1}{2}$$

then find the value of $P(A \cap B)$.

যদি A আৰু B এটা যাদৃচ্ছিক পৰীক্ষাৰ লগত জড়িত দুটা ঘটনা, যি পৰস্পৰ বিৰজিত নহয়, আৰু

$$P(A) = \frac{1}{4}, P(B) = \frac{2}{5} \text{ আৰু } P(A \cup B) = \frac{1}{2}$$

তেন্তে $P(A \cap B)$ ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

(d) What do you mean by skewness?

অপ্ৰতিসাম্য বুলিলে কি বুজা ?

(e) Find the harmonic mean of 2, 3 and 5.

2, 3 আৰু 5 ৰ হৰাযুক মাধ্য নিৰ্ণয় কৰা।

(4)

3. Answer any four of the following questions :

$$5 \times 4 = 20$$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) The AM and GM of two numbers are 9 and 7.2 respectively. Find their HM and also the numbers.

দুটা সংখ্যাৰ সমান্তৰ মাধ্য 9 আৰু গুণোত্তৰ মাধ্য 7.2. সংখ্যা দুটাৰ হৰাভুক মাধ্য নিৰ্ণয় কৰা আৰু সংখ্যা দুটাও নিৰ্ণয় কৰা।

(b) Find the missing frequency for the following data whose median is 24 :

তলৰ তথ্যৰ পৰা লুপ্ত বাৰংবাৰতা নিৰ্ণয় কৰা, যাৰ মধ্যমা 24 বুলি দিয়া আছে :

Class Interval কালশ্ৰেণী	Frequency বাৰংবাৰতা
0-10	5
10-20	25
20-30	?
30-40	18
40-50	7

(c) What is time series? Give two examples of time series data. What are the different components of time series?

$$1+2+2=5$$

কালশ্ৰেণী কি? কালশ্ৰেণী তথ্যৰ দুটা উদাহৰণ লিখা। ইয়াৰ বিভিন্ন উপাংশকেইটা কি কি?

(d) State the mathematical definition of probability. Also mention its drawbacks.

$$3+2=5$$

সম্ভাৱিতাৰ গাণিতিক সংজ্ঞা লিখা। লগতে ইয়াৰ অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(5)

(e) What is sample survey? Distinguish between sample survey and census survey.

$$2+3=5$$

প্ৰতিদৰ্শ সমীক্ষা কি? প্ৰতিদৰ্শ সমীক্ষা আৰু সম্পূৰ্ণ গণনা পদ্ধতিৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

(f) What is Poisson probability distribution? Write down the basic features of this distribution.

$$2+3=5$$

পয়চ সম্ভাৱিতা বৰ্টন কি? এই বৰ্টনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

(g) Calculate Karl Pearson's correlation coefficient from the data given below :

তলৰ তথ্যৰ পৰা কাৰ্ল পিয়েৰচনৰ সহসম্বন্ধ গুণাংক নিৰ্ণয় কৰা :

x	: 1	2	3	4	5	6	7
y	: 3	5	6	8	10	11	13

(h) Given (দিয়া আছে)

	x	y
Arithmetic Mean সমান্তৰ মাধ্য	36	85
Standard Deviation মানক বিচলন	11	8

Coefficient of correlation between x and $y = 0.66$

x আৰু y ৰ মাজৰ সহসম্বন্ধ গুণাংক = 0.66

Find the regression line of y on x .

x ৰ ওপৰত y ৰ সমাশ্ৰয়ণ সমীকৰণ নিৰ্ণয় কৰা।

(6)

4. Answer any one of the following questions : 10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) (i) Define correlation between two variables. Explain different types of correlation with examples. 2+4=6

দুটা চলকৰ মাজত সহসম্বন্ধৰ সংজ্ঞা লিখা।
উদাহৰণসহ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সহসম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Given (দিয়া আছে)

$$n = 15, \bar{x} = 25, \bar{y} = 18, \Sigma(x - \bar{x}) = 136, \\ \Sigma(y - \bar{y}) = 138, \Sigma(x - \bar{x})(y - \bar{y}) = 122$$

Find r_{xy} . 4
 r_{xy} ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

(b) (i) From the data given below, calculate the trend using 3-yearly moving average method : 7

3-বছৰীয়া চলন্ত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলৰ
তথ্যখিনিৰ পৰা প্ৰৱণতাৰ মান নিৰ্ণয় কৰা :

Year বছৰ	Sale (in thousand ₹) বিক্ৰী (হাজাৰ টকাত)	Year বছৰ	Sale (in thousand ₹) বিক্ৰী (হাজাৰ টকাত)
2001	5	2009	13
2002	7	2010	17
2003	9	2011	19
2004	2	2012	14
2005	11	2013	13
2006	10	2014	12
2007	8	2015	15
2008	12		

A25/258

(Continued)

(7)

(ii) Write a short note on any one of the following : 3

তলৰ যি কোনো এটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(1) Seasonal variation

ঋতুনিষ্ঠ অস্থিৰতা

(2) Uses of time series analysis

কালশ্ৰেণী বিশ্লেষণৰ ব্যৱহাৰ

(c) (i) What is the probability that a non-leap year selected at random has 53 Saturdays? 4

যাদৃচ্ছিকভাৱে বাছনি কৰা এটা বৰ্ষত, যি লিপ্
ইয়াৰ নহয়, 53 টা শনিবাৰ থকাৰ সম্ভাৱিতা
কিমান?

(ii) State three properties of normal distribution. 3

প্ৰসামান্য বন্টনৰ তিনিটা ধৰ্ম লিখা।

(iii) Two dice are thrown simultaneously. Find the probability that the sum of the faces is not less than 9. 3

দুটা লুডুগুটি একেলগে নিক্ষেপ কৰা হ'ল। দুয়োটা
লুডুগুটিত প্ৰতিফলন হোৱা সংখ্যাৰ যোগফল
9তকৈ কম নোহোৱাৰ সম্ভাৱিতা নিৰ্ণয় কৰা।

A25/258

(Turn Over)

- (d) (i) From the data given below, calculate mean and variance : $3+4=7$
 তলৰ তথ্যৰ পৰা সমান্তৰ মাধ্য আৰু প্ৰসৰণৰ মান
 নিৰ্ণয় কৰা :

Profit (₹ in lakh) লাভ (লাখ টকাত)	No. of Companies কোম্পানীৰ সংখ্যা
20-30	30
30-40	58
40-50	62
50-60	85
60-70	112
70-80	112
80-90	57
90-100	26

- (ii) Write a short note on any one of the following :

3

তলৰ যি কোনো এটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (1) Simple random sampling method

সৰল যাদৃচ্ছিক নমুনা গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া

- (2) Test of significance

সাৰ্থকতা পৰীক্ষা

- (3) Scatter diagram

প্ৰকীৰ্ণ চিত্ৰ
